

Komunikat prasowy

Luksemburg, 15 listopada 2022 r.

Kontrolerzy nie mają zastrzeżeń co do rozliczeń unijnych partnerstw publiczno-prywatnych w dziedzinie badań naukowych i innowacji

Europejski Trybunał Obrachunkowy zaaprobował sprawozdania finansowe wszystkich wspólnych przedsięwzięć UE za 2021 r. i potwierdził pozytywne wyniki zgłaszane w poprzednich latach. Jednocześnie w nowym programie finansowania w dziedzinie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” wytyczono ambitne cele na okres budżetowy 2021–2027. W tym kontekście kontrolerzy wezwali do podjęcia działań: wspólne przedsięwzięcia powinny dążyć do osiągnięcia docelowego poziomu wkładów w ramach programu „Horyzont 2020”, wyeliminować utrzymujące się uchybienia w mechanizmach kontroli wewnętrznej oraz przygotować się na nowe wyzwania dotyczące m.in. planowania zasobów kadrowych i zarządzania pracownikami.

Wspólne przedsięwzięcia działają na zasadzie partnerstwa między Komisją Europejską a przedstawicielami danej branży i – w niektórych przypadkach – podmiotami badawczymi, organizacjami międzyrządowymi lub państwami uczestniczącymi. Otrzymują one finansowanie z programów UE w dziedzinie badań naukowych i innowacji („Horyzont 2020”, „Horyzont Europa” i „Cyfrowa Europa”), a także wkłady niepieniężne i inne wkłady finansowe od pozostałych partnerów.

– Te europejskie partnerstwa publiczno-prywatne pomagają w szybszym przełożeniu wiedzy naukowej na przełomowe innowacje rynkowe. Mogą odpowiedzieć na zapotrzebowanie, na które obecnie nie jest w stanie wystarczająco odpowiedzieć sektor prywatny – stwierdziła Ildikó Gáll-Pelcz, członkini Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialna za tę kontrolę. – Właśnie dlatego wspólne przedsięwzięcia powinny odpowiednio przygotować się na nadchodzące wyzwania.

W 2021 r. Rada UE przyjęła nowe rozporządzenia ustanawiające 11 wspólnych przedsięwzięć. Powierzyła im prowadzenie działań w ramach programów „Horyzont Europa” i „Cyfrowa Europa”, czyli wieloletnich programów w dziedzinie badań naukowych i innowacji na okres finansowania 2021–2027. Nowo utworzone wspólne przedsięwzięcia realizują własne strategie badań naukowych i innowacji w obszarach transportu, energii, ochrony zdrowia, bioprzemysłu, kluczowych technologii cyfrowych, obliczeń superkomputerowych i inteligentnych systemów

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania rocznego dotyczącego wspólnych przedsięwzięć Unii Europejskiej przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

sieciowych. Osiem z nich działało już w poprzednim programie („Horyzont 2020”). W ramach nowych programów będą one kontynuować swoją działalność, ale jako nowe podmioty prawne pod zmienioną nazwą i z poszerzonym bądź nieznacznie zmienionym zakresem obowiązków. Obok dotychczasowych przedsięwzięć ustanowiono trzy nowe podmioty: Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Inteligentnych Sieci i Usług, Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Programu EDCTP3 w dziedzinie Globalnego Zdrowia oraz Europejskie Centrum Kompetencji w dziedzinie Cyberbezpieczeństwa. Trybunał Obrachunkowy po raz pierwszy obejmie je kontrolą po tym, jak uzyskają niezależność finansową, co ma nastąpić w 2023 r.

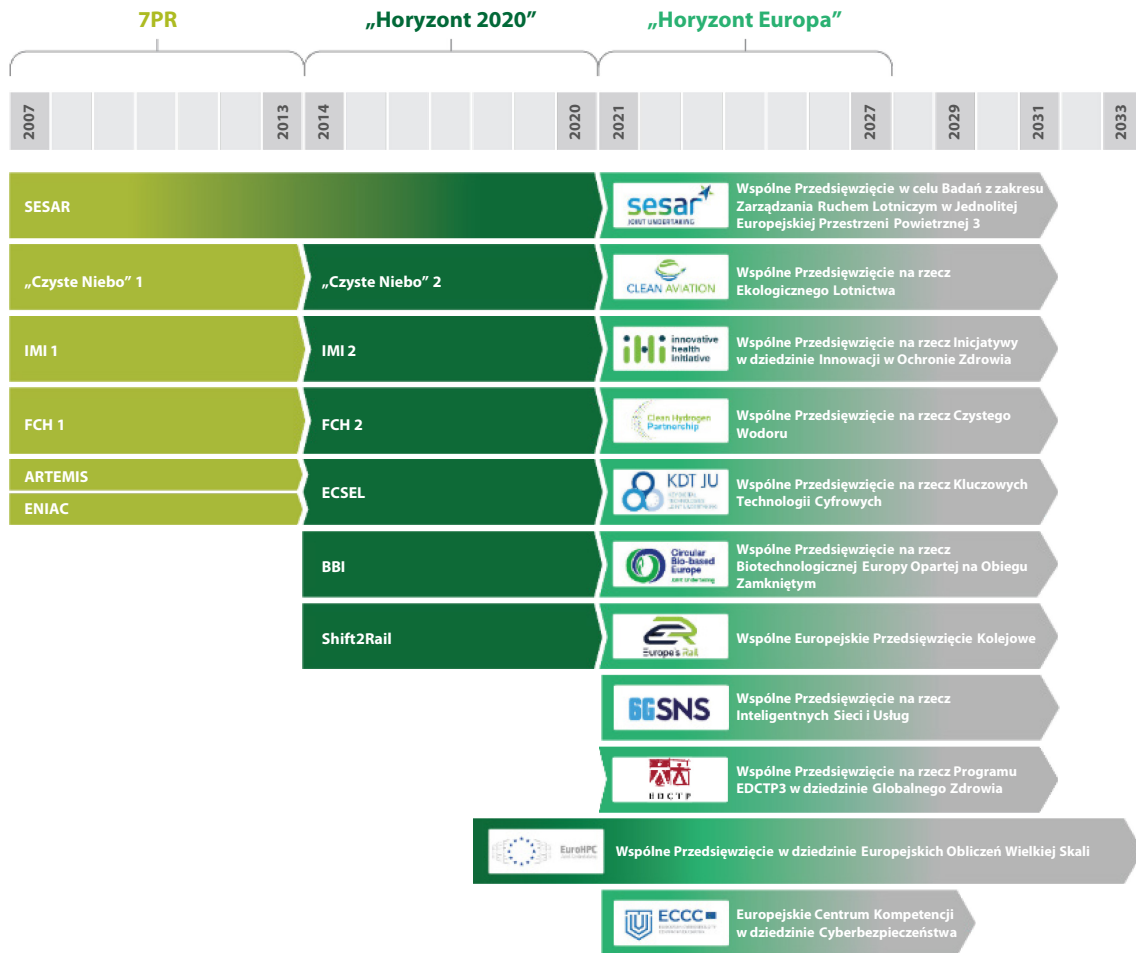
W okresie finansowania 2021–2027 UE ma przeznaczyć na rzecz wspólnych przedsięwzięć 15,1 mld euro. Środki te mają przyczynić się do pozyskania od partnerów (partnerów z branży, państw uczestniczących lub organizacji międzynarodowych) dodatkowych wkładów na poziomie 19,1 mld euro. Tym sposobem w dziedzinie badań naukowych i innowacji mają zostać zrealizowane projekty o wartości około 34,2 mld euro.

Wspólne Przedsięwzięcie „Fusion for Energy” (F4E) odpowiedzialne w ramach Euratomu za realizację na terenie Francji europejskiej części projektu ITER w dziedzinie energii termojądrowej oceniło w 2021 r., że łączny koszt wykonania zobowiązań dotyczących dostaw wyniesie 18,3 mld euro. Kontrolerzy zwracają jednak uwagę na ryzyko związane z terminami i kosztami oraz apelują o uwzględnienie tych kwestii przy opracowywaniu nowych założeń ITER w 2023 r. Ponadto jednym z członków międzynarodowej organizacji ITER jest Rosja, na której ciąży obowiązek wnoszenia rocznych składek i dostarczenia szeregu komponentów. Nałożone na nią obecnie sankcje mogą wiązać się z dodatkowym ryzykiem dla ITER w postaci zwiększonych kosztów lub opóźnień.

Kontrolerzy stwierdzili, że wprawdzie w większości przypadków wspólne przedsięwzięcia podjęły działania naprawcze w odpowiedzi na uwagi Trybunału z poprzednich lat, jednak w wielu obszarach wciąż konieczne jest wprowadzenie usprawnień. Przykładowo wyniki kontroli w zakresie płatności z tytułu umów o udzielenie dotacji wskazują, że koszty osobowe nadal są głównym źródłem błędów ze względu na skomplikowany proces ich obliczania. Jeśli chodzi o poziom realizacji działań prowadzonych przez wspólne przedsięwzięcia, kontrolerzy zaobserwowali, że choć środki na badania naukowe i innowacje w ramach programu „Horyzont 2020” są w pełni przydzielone, to znaczna liczba projektów zostanie sfinalizowana dopiero w okresie finansowania 2021–2027. Równoległe wdrażanie wielu programów może zwiększyć presję ciężącą na pracownikach wspólnych przedsięwzięć. Ogólnie rzecz biorąc, kontrolerzy zwracają uwagę na problemy związane z zasobami kadrowymi. Trudności te mogą mieć negatywny wpływ na ogólne wyniki osiągnięte przez wspólne przedsięwzięcia, a nawet uniemożliwić im wykonywanie zadań.

Informacje ogólne

Sprawozdanie pt. „Kontrola wspólnych przedsięwzięć UE za 2021 r.” wraz z poświadczeniem wiarygodności i uwagami dotyczącymi poszczególnych wspólnych przedsięwzięć jest dostępne na [stronie internetowej Trybunału](#).

Kontakt dla prasy

Biuro prasowe Trybunału – e-mail: press@eca.europa.eu

Claudia Spiti – e-mail: claudia.spiti@eca.europa.eu – tel.: (+352) 691 553 547

Vincent Bourgeais – e-mail: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – tel.: (+352) 691 551 502

Damijan Fišer – e-mail: damijan.fiser@eca.europa.eu – tel.: (+352) 621 552 224